

RETTE RUNDT

29
AUGUST
2018

Magasin for Danmarks Domstole

TEMA Lægdommere

Lægdommerinstitutionen har eksisteret siden Grundlovens vedtagelse i 1849 og sikrer nuancer og balance i den juridiske verden. Snart går kommunerne i gang med at finde et nyt repræsentativt udvalg af befolkningen, der skal varetage den vigtige rolle i det danske retssystem for en fireårig periode.

---

3 Lægdommere i Danmark og udlandet **6** Sådan findes lægdommerne **8** Lægdommere bidrager med nuancer og indsigt **10** International topplacering **12** Grønlandske afstande og færøsk nærhed **16** Ny direktør **19** Værd at vide om persondataforordningen **24** Tomme hylder **26** Skabeloner til domsresuméer **28** Mød to medarbejdere

DOMSTOLENE, BORGERNE OG SAMFUNDET

Det er et stort privilegium at komme til en organisation som Danmarks Domstole, der løser en vigtig samfundsopgave, og som nyder så grundlæggende stor en tillid i befolkningen. Det er samtidig et spændende tidspunkt at komme til domstolene, der netop nu står foran flere nye begyndelser.

Den kommende tid ligger der således et stort arbejde foran os med at genbesøge domstolenes mål og værdier og formulere nye indsatsområder for en kommende flerårig periode. Samtidig skal vi udarbejde en ny digitaliseringsstrategi og forhandle domstolenes økonomiske rammer for de kommende år med Finansministeriet.

Udgangspunktet for arbejdet er, at vi skal være klar til fortsat at udvikle domstolene og til at holde os i bevægelse, mens vi samtidig holder fast i domstolenes uafhængighed og høje faglighed.

Ikke mindst teknologien forandrer sig og nye, store digitale opgaver ligger og venter på at blive løftet. Vi er allerede godt i gang med Civilsystemet og minretssag.dk. Men uanset hvordan, hvor meget og hvorhen vi bevæger os, skal vi værne om forholdet til borgerne og samfundet. Hver eneste dag skal vi gøre os fortjent til den høje tillid, vi nyder fra omverdenen. For tilliden kommer ikke af sig selv.

Vi skal møde borgerne, hvor de er, og både deltage i og tage højde for det omkringliggende samfunds udvikling. Domstolenes nære og tætte forbindelse til samfundet afspejler sig blandt andet i brugen af lægdommere, der fungerer som domsmænd og nævninge i straffesager. Til efteråret går kommunerne i gang med at finde nye lægdommere for en fireårig periode. Derfor har vi i dette nummer af Retten Rundt fokus på lægdommernes særlige funktion i domstolssystemet.

Det er en ansvarsfuld opgave at idømme et andet menneske straf, så det er af afgørende betydning, at en straf er et produkt af flere personers overvejelser. Grundloven foreskriver, at jurister, der har deres hverdag og arbejde i retssalene, beslutter straffen i samarbejde med mennesker, der har deres hverdag udenfor domstolene. På den måde suppleres de juridiske dommers særlige faglige erfaring og indsigt med lægdommernes perspektiv i kraft af deres livserfaring og etik, når skyldsspørgsmålet skal besvares, og straffen udmåles.

I en ny rapport fra det europæiske domstolsnetværk, ENCJ, om lægdommernes opfattelse af egen uafhængighed, ligger Danmark flot i top på de fleste områder. Det skal vi være stolte af og værne om. Vi skal bruge rapporter som denne til at se, hvad vi gør godt, og hvad

vi kan gøre endnu bedre, så vi hele tiden er i bevægelse i forhold til at udføre vores opgaver så godt som overhovedet muligt.

Jeg glæder mig til at være med til at fastholde borgernes fortsatte tillid til Danmarks Domstole og til at udvikle domstolene i samspil med det omkringliggende samfund.

Kristian Hertz
Direktør, Domstolsstyrelsen

Direktør Kristian Hertz, Domstolsstyrelsen.
Foto: Kristian Brasen

INDHOLD

Lægdommere: opskriften på en 169 år gammel succes	3
10.000 almindelige danskere er med til at dømme andre	6
"I er særligt dygtige til at finde ud af, hvad der er sket"	8
En god dag for Danmarks Domstole	10
I Grønland er lægdommerne få – og vigtige	12
Folk på Færøerne er for tætte til lægdommere	14
At arbejde for fællesskabet	16
Det store data-eftersyn	19
Succes med tomme hylder i Holstebro	24
Flere og bedre domsresuméer	26
Mød domstolenes medarbejdere	28
Digitalisering og it	29
Kort nyt	30

Grafik: Susanne Bøgh

Tidsskrift for ca. 2.400 ansatte ved domstolene, i Procesbevillingsnævnet og Domstolsstyrelsen samt interesserede brugere

Udgivet af:
Domstolsstyrelsen
Store Kongensgade 1-3
1264 København K
Telefon 70 10 33 22

Ansvarlig ifølge mediansvarloven: Direktør Kristian Hertz
Redaktører: Silke Fiona Koch, Anne Schoen og Dorthe Studsgarth

Redaktionsgruppe: Mai Ahlberg, Retten i Glostrup, Karsten Ribbjerg Erichsen, Retten i Hillerød, Ulla Otken, Retten på Frederiksberg, Ellen Busck Porsbo, Østre Landsret

Design, layout og tryk: Rosendahls a/s

Oplag: 3.300

LÆGDOMMERE: OPSKRIFTEN PÅ EN 169 ÅR GAMMEL SUCCEES

Lægdommerinstitutionen er en grundsten i det danske retssystem og er respekteret af stort set alle. Sådan har det været siden Grundlovens vedtagelse i 1849. Lægdommerne kan med deres erfaringer fra forskellige dele af samfundet sikre andre synsvinkler og nye spørgsmål i en juridisk verden, der kan være præget af tradition og faste rutiner. Systemet er udbredt i mange lande.

TEMA:

LÆGDOMMERE

Af journalist Trine Baadsgaard

Stort set ingen stiller spørgsmålstejn ved brugen af lægdommere i straffesager. Der kan være enkelte sager, der efterfølgende debatteres, men helt grundlæggende erindrings professor i strafferet Jørn Vestergaard ved Københavns Universitet ikke, at der nogensinde seriøst er blevet sat spørgsmålstejn ved ordningen i sin helhed.

”Det var en fantastisk tanke, grundlovsfædrene fik, og den har vist sig mere end langtidsholdbar og nyder stor respekt hele vejen rundt,” siger han.

Man deler lægmændene ind i to kategorier. Domsmand og nævninge.

Sager med bevisførelse er domsmandssager, hvis der bliver spørgsmål om højere straf end bøde. Dette skal forstås på den måde, at det er et skøn over, hvad den konkrete forkyldte straf forventes at blive, der er afgørende for, om domsmænd skal medvirke, ikke strafferammen. Den forventede sanktion er en "højere straf end bøde", hvis der er tale om ubetinget fængsel, helt eller delvis betinget fængsel med eller uden samfundstjeneste eller en ungdomssanktion.

"Det var en fantastisk tanke, grundlovsfædrene fik, og den har vist sig mere end langtidsholdbar og nyder stor respekt hele vejen rundt."

Professor i strafferet Jørn Vestergaard, Københavns Universitet

Nævninge medvirker kun i de mest alvorlige sager. Først og fremmest sager, hvor anklagemyndigheden har nedlagt påstand om straf af fængsel i 4 år eller derover.

Nævninge medvirker dog ikke i straffesager vedrørende dokumentfalsk mv., alvorlige narkotikaforbrydelser, grove berigelsesforbrydelser m.fl. Det skyldes, at sådanne sager kan omfatte kompliceret bevismateriale, som det kan være vanskeligt for lægfolk at forstå, samt at behandlingen af sådanne sagstyper kan være langstrakt og belastende for de involverede.

NÆVNINGEREFORMEN

I 2007 gennemførtes en større nævningereform, der bl.a. medførte, at alle nævningesager skal starte i byretten, at skyldsspørgsmål kan blive prøvet to gange, og at skyldsspørgsmålet skal begrundes. Der blev tillige indført fælles votering mellem nævninge og dommere om skyldsspørgsmålet. "Reformen var nødvendig, for før blev der ofte sæt tvivl om nævneordningen. Kritikken gik bl.a. på, at det kun var nævningene, der var til stede, når man talte sig frem til skyldsspørgsmålet. Det kunne give indtryk af vilkårlighed i voteringen, og af at juridiske aspekter kunne blive overset. Ligeledes var der ikke mulighed for at anke skyldsspørgsmålet, og det var i strid med vores internationale menneskerettighedsforpligtelser, da vi jo normalt har en to-instans ordning," fortæller Jørn Vestergaard.

"Reformen har været en kæmpe succes. I de 10 år den nu har kørt, har jeg aldrig hørt nogen form for kritik af den," slutter Jørn Vestergaard.

I England går lægdommersystemet helt tilbage til det 12. århundrede, da Richard den 1. udnævnte "gode og lovlige mænd" i alle retskredse i landet for at "passe på freden".

LÆGDOMMERE I UDLANDET

Lægdommersystemet benyttes også i en lang række lande udenfor Danmark, bl.a. i Norge, England og Holland.

I Norge benytter man lægdommere både som i Danmark i første og anden instans, men også i de særlige jordskifteretter, hvor ejendomsretten til jagt, vand og fisk afgøres. Hvor det i Danmark alene er i straffesager, man gør brug af lægdommere, kan man i Norge også benytte sig af lægdommere i civile sager.

"Det kan fx være sager, der handler om samvær med børn, om en bygning er godt nok isoleret eller andre ting," fortæller Iwar Arnstad, der er afdelingsdirektør i den norske domstolsadministration, og peger på endnu en forskel:

"I Norge er lægdommerne desuden offentlige. Filosofien er, at folk skal tage ansvar og kunne stå på mål for det."

Afdelingsdirektør Iwar Arnstad, Norges domstolsadministration

"I Norge er ca. 45.000 mennesker udpeget som lægdommere for en fireårig periode. Hver har de ca. to sager pr. år. Vi mener, det bidrager til tilliden til lægdommersystemet, at så mange borgere er involveret i det. I Norge er lægdommerne desuden offentlige. Filosofien er, at folk skal tage ansvar og kunne stå på mål for det," siger han.

Professor i strafferet Jørn Vestergaard, Københavns Universitet. Foto: Kristian Brasen

”GODE OG LOVFORMELIGE MÆND”

I England og Wales bruger man lægdommere til at tage stilling til skyldsspørgsmålet i første instans i over 90 % af alle straffesager. Men også i visse familieretssager og ved appeldomstolene medvirker lægdommere. Som lægdommer forpligter man sig til at være dommer i minimum 26,5 dage om året, foruden træning og undervisning i forbindelse med hvervet.

”Der er flere aspekter i vores lægdommersystem,” forklarer dommer Simon Picken, Wales til Retten Rundt.

”Lægdommernes arbejde frigiver tid til de professionelle juridiske dommere, der kan koncentrere sig om de mere alvorlige forbrydelser. Det betyder også, at behandlingen af den del af straffesagerne gøres mindre kostbar, end hvis professionelle dommere skulle håndtere alle sager.”

I England går lægdommersystemet helt tilbage til det 12. århundrede, hvor Richard den 1. udnævnte ”gode og lovformelige mænd” i alle landets retskredse til at ”vogte freden”, som det hed dengang.

Lægdommere skal i England og Wales forpligte sig til at være dommere i minimum 26,5 dage om året, ligesom de skal deltage i træning og øvelser i forbindelse med deres hverv.

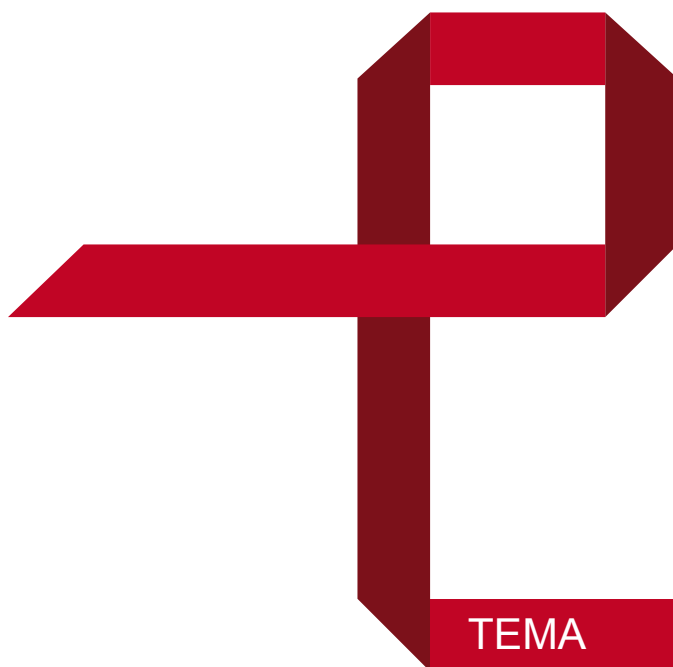
10.000 ALMINDELIGE DANSKERE ER MED TIL AT DØMME ANDRE

Lægdommere til det danske retssystem rekrutteres i kommunerne. Her sørger de såkaldte Grundlisteudvalg for at finde repræsentative og egnede kandidater. Fra efteråret går arbejdet i gang med at finde nye lægdommere til den næste fireårige periode.

Af journalist Trine Baadsgaard

Sekretariatschef Ellen Busck Porsbo, Østre Landsret.

Den 1. januar 2020 begynder en ny fireårig periode for lægdommerne i det danske retsvæsen. Men allerede nu er forberedelserne så småt ved at gå i gang for at finde et repræsentativt udvalg af befolkningen, der kan varetage en af de vigtigste roller i det danske retssystem. Fra 2020 og de næste fire år har de udvalgte mulighed for at blive indkaldt som domsmænd og nævninge i straffesager i byretter landet over samt i de to landsretter.

"Det er forskelligt, hvordan kommunerne griber det an. Tidligere var det ofte sådan, at man valgte folk ud fra partilister, men det er man gået væk fra de fleste steder. Nu er der faktisk fri leg, blot man sikrer, at udvalget er repræsentativt. Mange steder annoncerer man for at finde egnede kandidater i lokalpressen, man laver opslag på skoler og institutioner, og der er mange, der er interesserede," fortæller Ellen Busck Porsbo, der er sekretariatschef ved Østre Landsret.

Det er præsidenterne i de to landsretter, der ved lodtrækning udtager det relevante antal lægdommere ud fra grundlisterne.

”Når listerne kommer ind til os, sender grundlisteudvalgene en redegørelse for, hvordan de har udvalgt dem, der er på grundlisten, så grundlisten afspejler befolkningen i den pågældende kommune både hvad angår køn, alder, uddannelsesniveau, etnicitet mv.,” fortæller Ellen Busck Porsbo.

Borgerligt ombud

For at blive lægdommer skal man være ”uberygtet” og have valget til Folketinget. Landsretterne undersøger alle, der udpeges som lægdommere, for at sikre sig, at de ikke står i Kriminalregisteret og retten vil få besked, hvis man i løbet af de fire år bliver sigtet for en alvorlig forbrydelse. For at sikre uafhængighed kan ministre, advokater, advokatfuldmægtige, ansatte i ministeriernes departementer og ansatte i chefstillinger i de myndigheder, der hører under departementerne, ansatte ved domstolene og i politiet, anklagemyndigheden, Kriminalforsorgen og andre myndigheder på Justitsministeriets område samt præster i folkekirken og andre trossamfund ikke være lægdommere. Men bliver man først fundet egnet, er det svært at slippe.

”Det er et borgerligt ombud at være lægdommer, og der skal vægtige grunde til for at blive fritaget – det kan være folks helbred, deres erhvervmæssige eller familiemæssige forhold, men der skal noget særligt til,” siger Ellen Busck Porsbo.

”Tidligere var det ofte sådan, at man valgte folk ud fra partilister, men det er man gået væk fra de fleste steder.”

Sekretariatschef Ellen Busck Porsbo, Østre Landsret

De domsmænd, der udpeges, kan regne med at blive indkaldt cirka fire gange årligt og bliver aflønnet med 1.100 kr. pr. dag.

”Da det er et borgerligt ombud, kan en virksomhed ikke modsætte sig, at deres ansatte fungerer som domsmænd, men det afhænger af overenskomsten det pågældende sted, om man giver dem fri med eller uden løn,” fortæller Ellen Busck Porsbo.

”Det er et borgerligt ombud at være lægdommer, og der skal vægtige grunde til for at blive fritaget – det kan være folks helbred, deres erhvervmæssige eller familiemæssige forhold, men der skal noget særligt til.”

Sekretariatschef Ellen Busck Porsbo, Østre Landsret

Grundig indføring

Domstolsstyrelsen har lavet en grundig vejledning til nye lægdommere, der opdateres hvert fjerde år, og herudover holder den enkelte ret et informationsmøde for de tilknyttede lægdommere i god tid, inden de går i gang. På den måde er de godt klædt på og føler, at de har forstået den ramme, de skal operere indenfor.

”Det er mit indtryk, at de fleste lægdommere tager det meget alvorligt og er stolte af at være udvalgt. Nogle er også nervøse og kan være i tvivl om, hvorvidt de er i stand til at dømme andre mennesker,” fortæller Ellen Busck Porsbo. Og hun finder det meget naturligt: ”Lægdommere har jo ikke samme uddannelse eller baggrund som de juridiske dommere – og det er netop pointen. De bidrager med noget andet end de juridiske dommere, hvilket er helt essentielt.”

Landsdommer Elisabeth Mejnertz, Vestre Landsret.
Foto: Per Bille, Ry Foto

TEMA

”I ER SÆRLIGT DYGTIGE TIL AT FINDE UD AF, HVAD DER ER SKET”

For landsdommer Elisabeth Mejnertz bidrager lægdommere med nuancer og sund fornuft. Det understreger hun gerne for dem.

Af journalist Sune Falther

Landsdommer ved Vestre Landsret Elisabeth Mejnertz har mere end 40 års erfaring fra at arbejde sammen med lægdommere.

Hun har arbejdet som anklager, retsassessor og dommer, og ofte har hun udført sit hverv flankeret af en klejnsmed, gymnasielærer, mekaniker eller tandlæge som enten domsmand eller nævning.

Det er der kun godt at sige om, mener hun.

”Domsmand er med for at tænke sig om og mene noget om det, de ser. Lægdommerne vurderer det faktiske ved at bruge deres almindelige, sunde fornuft. Den er lige så god – og måske endda bedre! – end vores,” siger Elisabeth Mejnertz.

Beviser, ikke historie

Det er hendes erfaring, at en domsmand bidrager med nye øjne og et frisk syn på sagen.

”Det er vigtigt at behandle domsmænd med respekt og understrege, at de er med, fordi de netop ikke er juridiske eksperter.”

Landsdommer Elisabeth Mejnertz, Vestre Landsret

”Domsmand er ikke belastet af systemet og den store mængde af sager, der render gennem vores hoveder hver dag. De ser på beviserne med friske øjne og ubelastet af egne sager; ikke med historie i baghovedet,” pointerer Elisabeth Mejnertz.

I hendes optik er kombinationen af en juridisk specialist og en helt almindelig borger ideel.

”Domsmandssystemet skal sikre balance mellem det, vi vurderer og dømmes i retterne, og den generelle opfattelse

i samfundet. Nogle dommere er rekrutteret fra et smallere område af samfundet. Jeg kunne sagtens være vokset op i en osteklokke og blive dommer og have et verdensbillede af, at sådan var andre også vokset op. Her er domsmænd et vigtigt bidrag til at nuancere, hvad der foregår ude i resten af samfundet. De skal sikre, at vi rammer den balance. At det, vi foretager os, virker rimeligt på den brede befolkning,” siger hun.

Vi har alle én stemme

Domsmand bidrager med nuancer og indsigt. Eksempelvis i forholdet mellem kønnene eller på tværs af generationerne.

”Det er godt, hvis man er flankeret af domsmænd, som byder ind med noget, man ikke selv har med. Vi kan jo godt sidde en flok ældre damer på række, og så er det sådan, det er – men som regel er vi et bredt og repræsentativt udsnit,” siger Elisabeth Mejnertz.

”Det er altid godt, hvis man på den måde får flere nuancer. Er man eksempelvis flasket op med, at en kvinde ikke kan byde en mand op til dans, så kan man vanskeligt forestille sig, at en pæn pige kunne tage initiativ over for en mand eller optræde seksuelt udfordrende. Der kan en ung, kvindelig domsmand komme med en helt anden indsigt i, hvad den brede befolkning ved,” siger hun.

Netop den indsigt skal bevares så uberørt af jura som muligt. Når Elisabeth Mejnertz arbejder med domsmænd og nævninge, gør hun sig umage for ikke at intimidere eller presse domsmændene med sine 40 års erfaring.

”Det er vigtigt at behandle domsmænd med respekt og understrege, at de er med, fordi de netop ikke er juridiske eksperter. Jeg pointerer gerne, at de er særligt gode til at finde ud af, hvad der er foregået – og at vi alle har én stemme,” siger Elisabeth Mejnertz.

”DOMMERNE ER GODE TIL AT BRUGE OS SOM DEN RESSOURCE, VI ER TÆNKT”

Lægdommer Dorthe Andersen er i gang med sin tredje periode som domsmand. Det giver indsigt og perspektiv.

Det ville være en tilsnigelse at påstå, at Dorthe Andersen fik hvervet som domsmand ind med modermælken – men helt skævt er det ikke: Som ganske ung fulgtes hun med sin far ind til Byretten i Århus og som tilskuer med sin mor på arbejde som domsmand.

”Det var spændende og noget, jeg blev inspireret til efter min mor,” siger Dorthe Andersen, som meldte sig som kandidat, da der blev averteret efter nye domsmænd.

”Jeg har meldt mig ud fra en retfærdighedssans og et ønske om at engagere mig i samfundet. Jeg er optaget af, at vi har demokrati og en retsstat, og at det hele foregår på en retfærdig måde. Man bidrager med en almindelig persons syn på sagen – det perspektiv er vigtigt at få med,” siger Dorthe Andersen.

Hun er 53 år, cand. mag i idéhistorie og informationsvidenskab og i gang med sin tredje periode som lægdommer. Det er hendes anden omgang i landsretten efter en mellemliggende periode ved byretten.

Interessen er absolut intakt

”Jeg får en indsigt i samfundssager, jeg ellers ikke ville få. Det er en helt anden verden end den, jeg ellers arbejder med. De tiltalte skæbner og vilkår ... det er personbeskrivelser og vilkår, som er meget langt fra det, jeg ellers møder,” siger hun.

Dorthe Andersen understreger, at det ikke er en indsigt, hun dyrker eller svælger i, men det er med til at udvide horisonten og minde om, hvor vigtigt det er, at vi har en retsstat.

”Det kan være skæbner, hvor folk har en hverdag uden penge, uddannelse eller noget, der fungerer overhovedet. Det er folk, der kommer i uføre på den ene eller anden måde, og nogle gange lærer man at sortere i sine fordomme og formodninger om, hvordan man tror, tingene er,” siger Dorthe Andersen.

Fri til ombud

Med godt en håndfuld sager årligt og 11 års erfaring har Dorthe Andersen fået en del ballast. Men ikke så meget, at det gør hende til pseudojurist eller fjerner den umiddelbare, folkelige reaktion og sunde fornuft på det, hun hører i retten.

”Vi er meget opmærksomme på det. Dommerne er gode til at henvise til tolkninger af paragraffer og andre sager, som de synes, kan være relevante for

os at kende – men de mener ikke noget på vegne af os. Dommerne er gode til at bruge os som den ressource, vi er tænkt. De er gode til at høre os alle,” siger Dorthe Andersen.

”Dommerne er gode til at henvise til tolkninger af paragraffer og andre sager, som de synes, kan være relevante for os at kende – men de mener ikke noget på vegne af os.”

Lægdommer Dorthe Andersen, Vestre Landsret

Også internt blandt lægdommerne er der lighed. Hun har været lægdommer sammen med håndværkere, folk i produktionsvirksomheder, nogle fra kommunen, en studerende og andre akademikere. Ikke at det gør en forskel.

”Når vi er lægdommere, så er det det, vi er. Det kan godt være, vi over en kop kaffe spørger: ”Hvad laver du så”, men det er ikke noget, der optager os,” siger Dorthe Andersen.

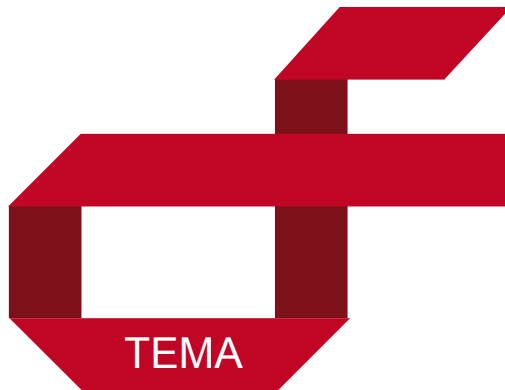
I det daglige arbejder hun som HR-chef på et fakultet, og arbejdet passer som regel helt fint med det borgerlige ombud.

”Ind imellem er jeg presset af det og bliver indkaldt til noget, hvor det kun svært kan hænge sammen praktisk. Men som regel gør det, og det er et vigtigt hverv, som jeg gerne vil fortsætte med,” siger Dorthe Andersen.

EN GOD DAG FOR DANMARKS DOMSTOLE

En rapport om lægdommeres opfattelse af egen uafhængighed i en række europæiske lande blev offentliggjort i foråret, og Danmark ligger helt i top på langt de fleste områder.

Af journalist Trine Baadsgaard

Det er en glad udviklingsdirektør Merethe Eckhardt fra Domstolsstyrelsen, der har gennemlæst rapporten, der er udarbejdet af ENCJ, det europæiske domstolsnetværk, der arbejder for at forbedre retssystemerne i Europa. "Det er en god dag for de danske domstole," siger hun.

Lægdommerne er i undersøgelsen bl.a. blevet bedt om at vurdere deres egen uafhængighed. Her scorer danskerne 9,1 mod gennemsnittet på 8,5 på en skala fra 1-10.

"Især i disse år, hvor retssystemet er under pres i en række lande tæt på os, er det godt at se, at de danske lægdommere oplever en meget høj grad af uafhængighed," siger Merethe Eckhardt.

Undersøgelsen viser også, at 96 % af de danske respondenter er enige i, at de har haft indflydelse på den afgørelse, der er truffet i retten, og 94 % er enige eller meget enige i, at de juridiske dommere inddrager lægdommernes bidrag.

"Det er tal, der er fuldstændig i top på to vigtige parametre."

En ting, Merethe Eckhardt finder interessant, er også spørgsmålet om, hvorvidt lægdommerne finder sig under påvirkning af medierne.

"Det er noget, vi har diskuteret en del, og vi har været i tvivl om, hvor meget lægdommerne oplever, de bliver påvirket. Men undersøgelsen viser, at kun 3 % af danskerne og 5 % af alle mener, at medierne påvirker deres beslutninger. Det er meget betryggende, at systemet virker, så medierne kan skrive om sager, og offentligheden kan få kendskab til dem, uden at lægdommerne oplever sig forstyrret på en forkert måde," siger hun.

"Især i disse år, hvor retssystemet er under pres i en række lande tæt på os, er det godt at se, at de danske lægdommere oplever en meget høj grad af uafhængighed."

Udviklingsdirektør Merethe Eckhardt, Domstolsstyrelsen

Engagerede lægdommere

Det er også værd at lægge mærke til, at svarprocenten for de danske lægdommere ligger helt i top. Det tyder på et engageret korps af lægdommere, mener Merethe Eckhardt.

Herudover er det værd at notere, at af de, der har svaret, er mænd og kvinder nogenlunde ligeligt repræsenteret, ligesom aldersfordelingen ligger, som den skal.

"Alle tre ting er med til at indikere, at det som Retsplejeloven kræver af lægdommere, nemlig at de udgør et repræsentativt udsnit af befolkningen, det lever vi op til," siger Merethe Eckhardt.

I Danmark er der en forventning om, at lægdommerne i gennemsnit skal møde ca. fire gange om året, og også på den front ligger svarene inden for det ideale.

"Ideen med lægdommerinstitutionen er at Hr. og Fru Danmark skal være repræsenteret i retsvæsenet, og hvis lægdommerne møder for ofte, så forbliver de ikke de vigtige stemmer udefra, som de er nu. Derfor er det vigtigt, at de ikke er involveret i for mange sager," siger hun.

Eneste lille grund til bekymring i undersøgelsen er ifølge Merethe Eckhardt, at 17 % af lægdommerne mener, at de juridiske dommere har forsøgt at påvirke deres afgørelse i upassende grad.

"Her er der noget, vi skal tage til efterretning og blive nysgerrige efter at udbore. Da det jo er de juridiske dommers opgave at sørge for, at der bliver dømt inden for lovens rammer, er mit bud, at det godt kan give sig udtryk i noget, lægdommerne vil opfatte som påvirkning, men så handler det jo om at få kommunikeret dette til lægdommerne," siger Merethe Eckhardt.

Endelig finder Merethe Eckhardt det på sin plads endnu en gang at understrege, hvor glædeligt resultatet af undersøgelsen er: "Lægdommerinstitutionen sikrer, at den alvorlige rolle, det er at dømme andre mennesker, ligger spredt ud, så vi alle har en bid af det ansvar. Vores grundlovsskribenter har nedfældet, at der i retssystemet skal være en samklang med den til enhver tid værende befolkning, og derfor er lægdommerne helt uundværlige," slutter Merethe Eckhardt.

TEMA

Nunap eqqartuussisuunera Kirsten Thomassen, Grønlands Landsret.
Foto: inuuteq Kriegel

I GRØNLAND ER LÆGDOMMERNE FÅ – OG VIGTIGE

Af journalist Trine Baadsgaard

Grønland er cirka 50 gange større end Danmark. Til gengæld er befolkningen markant mindre; blot 1 % af det antal personer, der bor i Danmark, fordelt på 18 byer med tilhørende bygder.

Omsat i retskredse betyder det, at der er meget langt mellem yderpunkterne i en retskreds, og at det ind imellem kan være vanskeligt at finde en lægdommer, som ikke har en relation til de personer, der er involveret i sagen, siger Kirsten

Thomassen, landsdommer eller nunap eqqartuussisuunera, som det hedder.

”Habilitet er en udfordring, som vi er meget opmærksomme på. Det er små byer, og det er små samfund. Ofte har man børn i samme skole eller kender de samme mennesker som den, der er tiltalt, eller har relation til vidnerne. Enkelte gange kan hele lokalsamfundet være berørt af sagen,” siger hun.

”Et andet udfordrende element er rekrutteringen. Man vil gerne have den repræsentative spredning, der afspejler befolkningen, men der er få at tage af. Derved risikerer man at bruge de samme for meget, hvorved lægdommerne risikerer at blive ”for professionelle” i deres virke,” siger Kirsten Thomassen.

I Grønland er det i forvejen ofte ikke-jurister, som står for en stor del af retshandlingen i første instans. Anklageren kan være den lokale betjent, og forsvarere er ofte folk uden juridisk embedseksamen. Kredsdommerne har gennemført en særlig juridisk sagsbehandleruddannelse, der udbydes af Retten i Grønland.

.....

”Habilitet er en udfordring, som vi er meget opmærksomme på. Det er små byer, og det er små samfund. Ofte har man børn i samme skole eller kender de samme mennesker som den, der er tiltalt, eller har relation til vidnerne.”

Nunap eqqartuussisuunera Kirsten Thomassen, Grønlands Landsret

.....

Sproglig og kulturel værdi

Det er stort set kun danske jurister, der arbejder i Grønlands retsvæsen. Der er ikke mange grønlandske jurister – den ene, der er, arbejder i Danmark – og derfor er lægdommerens bidrag til retshandlingerne også at fungere som sprogligt og kulturelt bindeled.

”Vi har tolk på i landsretten, men i kredsretterne er de fleste aktører dobbeltsprogede, og derfor har de ikke samme behov for tolkning. Da dommerne, forsvarerne og anklageren ofte er dansktalende, betyder det, at lægdommerne også har en vigtig funktion som sproglig fortolker. Der er stor forskel på dialekterne i Grønland, det kan være som fra dansk til svensk. Her er lægdommeren ofte et vigtigt bidrag til den præcise forståelse af en ordlyd – både overfor danskere og grønlandere,” siger Kirsten Thomassen.

Sidste år forsøgte man sig med en hverve-kampagne for at få flere til at tage en tørn som lægdommer. Man forklarede om opgaven og beskrev, hvorfor det var en vigtig funktion. Det gav et bredere ansøgerfelt at rekruttere fra.

Retten i Grønland. Foto: Inuuteq Kriegel

FAKTA:

Grønlands Domstole består af fire kredsretter, Retten i Grønland og Grønlands Landsret. Kredsretterne er Kujalleq, Sermersooq, Qeqqa og Qaasuitsoq. De dækker de samme områder som kommunerne, dog dækker kredsretten i Qaasuitsoq de to nordligste kommuner.

De fleste sager indledes som udgangspunkt i kredsretterne som første instans. Almindelige civile sager og insolvensskiftesager behandles af Retten i Grønland i første instans.

TEMA

Sørenskriver Henrik Møller.
Retten på Færøerne

FOLK PÅ FÆRØERNE ER FOR TÆTTE TIL LÆGDOMMERE

Af journalist Trine Baadsgaard

Spørger man sørenskriveren Henrik Møller, som har været den lokale retspræsident på Færøerne siden 2005, hvordan man arbejder med domsmænd på øerne i Nordatlanten, er det en kort fortælling – det gør man nemlig slet ikke.

Som det eneste sted i rigsfællesskabet er Færøerne bogstaveligt talt på det punkt uden for lands lov og ret og opererer uden det lægdommersystem, der benyttes i Grønland og Danmark.

”Retsplejelovent for Færøerne foreskriver, at der ikke skal anvendes domsmænd. Så vidt vides er det begrundet i, at habilitetsproblemerne ofte ville blive for store. Man bruger udelukkende lægdommere i nævningsager, hvor der er spørgsmål om straf på fængsel i fire år eller derover eller forvaring,” siger Henrik Møller.

Fraværet af lægdommere er atypisk i forhold til resten af riget, og selv om Henrik Møller bestemt anerkender den centrale

---

”Man bruger udelukkende lægdommere i nævningsager, hvor der er spørgsmål om straf på fængsel i fire år eller derover eller forvaring.”

Sørenskriver Henrik Møller, Retten på Færøerne

rolle, lægdommerne har i Danmark, er situationen en anden på Færøerne.

”I det praktiske arbejde oplever jeg ikke manglen på lægdommere som et problem, men der er naturligvis noget, der går tabt – det folkelige element og ønsket om at høre den almindelige fornuft hos borgerne er ikke med her. Det er anderledes, men det har ikke betydning for retssikkerheden i det daglige,” siger han.

FAKTA:

Retten på Færøerne er beliggende i Thorshavn. Derudover er der biringsted på Suderø.

Retten på Færøerne er opdelt i seks afdelinger.

Rejser og nære bånd

Der bor cirka 45.000 personer på Færøerne, hvilket gør Færøerne sammenlignelig med Grønland (56.000) eller Bornholm (40.000).

Men de færøske samfundsforhold gør brugen af lægdommere vanskelig.

”Færøerne er anderledes målt på samfundsstruktur, bekendtskabskultur og familiekredskultur. I Grønland er der enorme afstande, der gør brug af lægdommere vanskeligt på grund af habilitet – på Færøerne er det den enorme nærhed, der udgør et problem! Hvis du er med i en strikkeklub på Færøerne, er det næsten en familiemæssig tilknytning. Man er meget tæt forbundet socialt på Færøerne, og derfor ville det ofte være meget vanskeligt at komme uden om habilitetsproblemerne,” siger Henrik Møller.

Udover de nære sociale bånd er Færøerne også karakteriseret ved et erhvervsliv, hvor mange rejser til arbejde i Danmark eller Norge med fly eller ernærer sig med fiskeri. Det kræver fleksibilitet og en rejseaktivitet, der er vanskeligt forenelig ved borgerlige ombud i tide og utide.

”Hvis vi indførte lægdommere og brugte dem i den udstrækning, de bruges i Danmark, ville det få indflydelse på hastigheden i sagerne. Vi ville skulle bruge længere tid på at finde nogen, der kunne møde uden at være på arbejde eller i habilitetsproblemer,” siger Henrik Møller.

Desuagtet arbejder man med en ny retsplejelov, herunder også med et domsmandsinstitut, som ventes klar i løbet af et par år.

”Det vil formentlig være i en lidt anden form end det, vi kender fra Danmark, fordi vi stadig skal tage hensyn til de særlige færøske forhold,” siger Henrik Møller.

Retten på Færøerne, Thorshavn

Direktør Kristian Hertz, Domstolsstyrelsen.
Foto: Kristian Brasen

For Domstolsstyrelsens nye direktør er det et privilegium at arbejde i det offentlige, og også hans fritidsinteresser Roskilde Festival og Liverpool FC vidner om glæde ved:

AT ARBEJDE FOR FÆLLES- SKABET

Af journalist Troels Rasmussen

Ydmyghed og stolthed prægede Kristian Hertz, da han tiltrådte som direktør for Domstolsstyrelsen. Kristian Hertz kommer fra en stilling som afdelingschef i Skatteministeriet og en lang karriere i offentlig administration – som han har arbejdet med både indefra som chef og medarbejder og udefra som konsulent.

Ydmyghed, fordi han ved, at det er et helt nyt område inden for den offentlige administration, han nu skal lære sig. Stolthed fordi netop domstolene er en hjørnesten i det danske demokrati og omgærdet af en stor respekt i den danske befolkning.

- Jeg er selvfølgelig både stolt og glad over udnævnelsen, men jeg ved også, at det er et specielt job, hvor vi som styrelse er til for at give de uafhængige domstole så gode rammer og arbejdsvilkår som muligt.

Netop domstolenes uafhængighed, faglighed og en rodfæstet grundighedskultur er en styrke, som dog også kalder på ekstraordinære ledelseskompetencer, mener Kristian Hertz.

- Når der gennemføres større forandringer – som for eksempel nye it-systemer - så kræver det, at vi samarbejder og får alle

med i arbejdet. Det faktum, at dommerne er uafhængige, tænker jeg gør, at man skal være i stand til at motivere og sikre ejerskab i endnu højere grad end i en mere traditionel organisation. Og som styrelse skal vi selvfølgelig også kunne udfordre. De bedste løsninger udvikles, når alle relevante perspektiver bringes i spil, og man i samarbejde finder en fælles vej.

Tiltrukket af svære opgaver

Men at skulle motivere og samle en organisation omkring en vanskelig opgave er ikke noget nyt for Domstolsstyrelsens nye direktør. Tidligere har han således stået i spidsen for at skabe et nyt ejendomsvurderingssystem. På spørgsmålet om, hvorfor han sagde ja til – under stærk politisk overvågning – at skulle bygge et helt nyt system fra bunden, siger han med et glimt i øjet: - Der er opgaver, man ikke kan sige nej til!

- Men jeg har i øvrigt altid været tiltrukket af komplekse og svære opgaver. Og her var virkelig en af slagsen.

Kristian Hertz samlede en flok af vidt forskellige medarbej-

”De bedste løsninger udvikles, når alle relevante perspektiver bringes i spil, og man i samarbejde finder en fælles vej.”

---

dere, og der er i dag over 100 mennesker, der arbejder med sagen.

- Vi var statistikere, jurister, it-programmører, vurderings-eksperter, så vi havde en meget forskellig tilgang til opgaven. Men vi var alle besjælede af en pionerånd og en tro på, at det kunne lykkes. Det lykkedes også at få politisk opbakning til systemet og få vedtaget en ny vurderingslov med et bredt flertal i Folketinget, og nu er opgaven at færdiggøre og idriftsætte det endelige system, hvilket fortsat er en stor og kompleks opgave.

- Hvorfor er der ofte så store vanskeligheder med offentlige it-projekter?

- Jeg tror, der er lige så mange vanskeligheder i den private sektor, men det hører vi bare meget sjældent noget om. Men et it-projekt er jo ikke blot et spørgsmål om at programmere. Det er også organisationen og forretningen, der skal forandres. Derfor er det vigtigt, at it-udvikling sker i et helt tæt samspil med forretningen, og at der afsættes tilstrækkelig tid til brugerinvolvering, test og uddannelse. Samtidig er det vigtigt at holde benene på jorden og ikke blive for ambitiøs, men prioritere og skære til. I stedet for ét stort projekt med en fjern deadline er det bedre at have delmål, som kan nås på et år eller to, og at systemet kan sættes løbende i drift. Det skaber tillid.

Netop tillid har i nogen tid været under pres i offentlighedens forhold til Skatteministeriet, der ellers bærer ansvaret for finansieringen af den offentlige sektor.

- Hvis man ikke er omhyggelig og løser sine opgaver i en tilstrækkelig kvalitet, så mister man tillid, og det er den, ministeriet er ved at genoprette. Det drejer sig bl.a. om, at borgerne skal stole på, at de har fået en ordentlig og saglig behandling af deres sag – og her er der en klar parallel til domstolens virke. Så den læring, tager jeg med mig til mit nye job.

”Netop domstolens uafhængighed, faglighed og en rodfæstet grundighedskultur er styrker, som dog også kalder på ekstraordinære ledelseskompetencer.”

Et privilegie at arbejde for det fælles

At det netop blev i det offentlige, Kristian Hertz skulle komme til at bruge sit arbejdsliv, skyldes en tro på, at det fælles er værd at kæmpe og arbejde for. Den indstilling er han sikker på, at han deler med mange. Derfor er han heller ikke meget bekymret over mulighederne for at skaffe kvalificeret arbejdskraft – hverken til det offentlige generelt eller til Domsstolsstyrelsen eller domstolene.

- Jeg tror, at mange tiltrækkes af muligheden for at arbejde med vanskelige og komplekse opgaver – og dem er der mange af i offentligt regi. De opgaver, man løser, har stor betydning for borgernes liv, og det er her demokrati og retsstat forvaltes. Det gør derfor en forskel at gå på arbejde, og det motiverer og skaber mening.

Men når først talenterne er på plads hos en offentlig myndighed, er det afgørende, at de får muligheder for udvikling og læring, mener Kristian Hertz.

- Al erfaring viser, at noget af det vigtigste i arbejdslivet er forholdet til nærmeste leder. Derfor er lederudvikling altid noget, der kommer til at stå højt på min dagsorden.

At Kristian Hertz kan og vil noget med ledelse blev slået fast, da han for to år siden blev udvalgt sammen med 17 andre til et uddannelsesforløb, der skulle forberede dem til topstillinger i offentlig forvaltning.

- Både selve kurset og det fællesskab, jeg oplevede med de øvrige, var en stor oplevelse. Vi mødes stadig, selvom uddannelsen er overstået, for det er vigtigt at have ligesindede at sparre og udveksle erfaringer med, især når man sidder i en lederstilling, der til tider godt kan være ensom.

”Vi som styrelse er til for at give de uafhængige domstole så gode rammer og arbejdsvilkår som muligt.”

Italien, Liverpool og Roskilde

Udfordringer har det i øvrigt med at tiltrække Kristian Hertz, som da han valgte at læse en del af sit statskundskabsstudie på universitetet i Bologna, med et kursus i italiensk for begyndere som eneste bagage.

- Jeg forstod ikke noget af de første forelæsninger, men jeg fik lært mig mere af sproget, og så gik det bedre – og jeg bestod.

I dag taler Kristian Hertz et italiensk, der rigeligt dækker behovet under den årlige rejse til Italien, han nødig er foruden.

At han også er loyal og udholdende af natur vidner en livslang støtte til Liverpool FC – med slagsangen ”You’ll never walk alone” – om. Han har stået ved igennem magre år og har som andre trofaste fans måtte døje mange muntre kommentarer.

På dagen for interviewet er humøret dog højt, for yndlingene fra Merseyside har dagen forinden kvalificeret sig til Champions League-finalen.

En vigtig bestanddel i hans liv er endelig familielivet i Roskilde, hvor han bor med sin kone og tre børn, og hvor han siden 1995 stort set har været fast deltager på den ”lokale” Roskilde Festival ”for at nyde friheden, fællesskabet og de magiske musikalske øjeblikke”.

KRISTIAN HERTZ, DIREKTØR I DOMSTOLSSTYRELSEN

Født: 1978

Uddannelse: cand.scient.pol.

Privat: Gift og far til tre, August (12 år), Selma (10 år) og Villum (7 år). Bor i Roskilde.

CV:

2016-2018 Afdelingschef, Koncernstyring, Skatteministeriet

2014-2016 Programchef, Implementeringscenter for Ejendomsvurderinger, Skatteministeriet

2013-2014 Økonomichef, Koncernstyring, Skatteministeriet

2009-2013 Seniormanager/manager, Deloitte

2006-2009 Specialkonsulent/fuldmægtig, Finansministeriet

2004-2006 Fuldmægtig, Indenrigs- og Sundhedsministeriet

DET STORE DATA- EFTERSYN

Den 25. maj trådte EU's databeskyttelsesforordning i kraft. Forordningen, der har været undervejs siden 2012 og hyppigt benævnes persondataforordningen eller GDPR (General Data Protection Regulation), har til formål dels at styrke beskyttelsen af personoplysninger og dels at harmonisere reglerne og gøre det enklere for virksomheder at operere på tværs af landene i EU. Implementeringen er i god gænge ved Danmarks Domstole, hvor dataansvarlige og andre ansatte kan hente viden og råd hos nyansat databeskyttelsesrådgiver med speciale i persondataret.

Af journalist Søren Ravnsborg

De nye EU-regler er en påmindelse til alle med dataansvar om at vise ekstra påpasselighed med de registreredes oplysninger. Med den nye forordning er der på en række punkter nye krav til behandlingen af personoplysninger for såvel virksomheder som myndigheder. Det bliver nu virksomhedens eller myndighedens ansvar at påvise, at virksomheden eller myndigheden har hjemmel til behandlingen af personoplysninger.

I Danmark afløser forordningen persondatadirektivet, mens retshåndhævelsesdirektivet afløser persondatadirektivet på straffesagsområdet. Forordningen fastslår en stribe principper for indsamling og opbevaring af persondata, som de dataansvarlige er forpligtede til at overholde. Oplysninger skal tage hensyn til lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed. Der skal være formålsafgrænsning og dataminimering, ligesom der skal være integritet og fortrolighed.

Databeskyttelsen skal desuden være indbygget i it-systemerne. Standardindstillinger skal altså designes på en måde, så de blandt

GDPR

GDPR

Kontorchef for det internationale område Peter Fogh Knudsen, Datatilsynet.
Foto: Sine Fiig

andet sikrer, at kun nødvendige data behandles, at der ikke indsamles mere data end nødvendigt, og at data ikke opbevares længere tid end nødvendigt.

Ordningen har afstedkommet betydelig opmærksomhed og aktivitet hos virksomheder, institutioner og myndigheder det seneste års tid for at sikre, at man efterlever de nye regler. Danmarks Domstole er ingen undtagelse, hvilket vi vender tilbage til om lidt.

Behov for opdatering

Kontorchef Peter Fogh Knudsen fra Datatilsynet vurderer, at de omfattende forberedelser nok i nogen grad skal tilskrives, at Datatilsynet fremover kan udstede bøder i en størrelsesorden, der ikke er set tidligere. Og den sanktion vil utvivlsomt blive brugt, noterer han. Men i første ombæring glæder han sig over, at den nye forordning i sig selv har givet anledning til eftersyn af datapraksis og øget opmærksomhed på betydningen af at overholde strenge sikkerhedskrav og beskytte de registrerede.

”Der er i høj grad brug for en opdatering af regelsættet, fordi der de senere år har været en kolossal udvikling i brugen

af persondata og den kommercielle værdi, som personlige oplysninger har. Det bliver nu helt tydeligt, at den dataansvarlige er ansvarlig for at dokumentere og formulere, hvilke data de opbevarer, hvordan de gør det, hvad de bruger dem til og til hvilket formål,” pointerer han.

Hos Danmarks Domstole har arbejdet med at implementere forordningen stået på siden begyndelsen af 2017, da der blev nedsat en arbejdsgruppe, og projektet begyndte at tage form. Siden blev indsatsen intensiveret, og i år er der tilført yderligere ressourcer ved at hyre eksterne konsulenter til at bistå med projektunderstøttelse, erfaring og indsigt i it-projekter og forretning samt kendskab til både de nye regler og implementering af de rigtige leverancer på det rigtige tidspunkt. Projektet er sat til at skulle afsluttes til november.

Lært af andres erfaringer

Laila Lindemark, juridisk chef i Domstolsstyrelsen, forklarer, at det har været nødvendigt at prioritere andre vigtige opgaver, hvilket har haft indflydelse på fremdriften i projektet. Det har imidlertid også haft en fordel.

Juridisk chef Laila Lindemark, Domstolsstyrelsen

Databeskyttelsesrådgiver Ann K. Lauritzen, Domstolsstyrelsen.
Foto: Andrea Hilden Honoré

.....

”I projektets arbejdsgruppe har man gennemgået en række forskellige tænkte scenarier, så der ligger en klar proces for, hvem der reagerer og hvordan. Det kan være helt lavpraktisk som en simpel tastefejl af et cpr-nummer.”

.....

Juridisk chef Laila Lindemark, Domstolsstyrelsen

.....

”Vi har kunnet ligge en smule i slipstrømmen af andres erfaringer, både offentlige myndigheder og private virksomheder, så vi har kunnet blive klogere på, hvor vi skal sætte ressourcer ind. Det særlige er, at vi også er bidragyder til den lovgivning, som Justitsministeriet har skullet udarbejde. Vi har lært af, hvad de så som de vigtigste prioriteter. Det har betydet, at vi har kunnet foretage nogle tydeligere prioriteringer, da det spidsede til,” siger hun.

For Domstolsstyrelsen, Procesbevillingsnævnet og retterne vil forandringerne være mindre drastiske end for mange andre dataansvarlige, da der i vid udstrækning er lovhjemmel til at

behandle personoplysninger. Men det er vigtigt at hæfte sig ved dokumentationsbehandlingen. Man er nu som dataansvarlig forpligtet til at kunne påvise, at den behandling, man foretager, er i overensstemmelse med lovgivningen ved at dokumentere den fornødne behandlingshjemmel. Kravet opfyldes i høj grad ved hjælp af fortegnelserne, hvilket man har været særligt opmærksomme på i arbejdet med implementeringen.

Laila Lindemark forventer ikke, at man bliver blæst omkuld af krav fra borgerne om oplysninger, da indsigtssøgninger på det judicielle område vil følge retsplejeloven som før i tiden, og ikke vil blive berørt af forordningen.

”Hvis alt kører, som det skal efter persondataloven ved retterne, hvad de administrative sagsgange angår, vil det højst sandsynligt også køre efter bogen med databeskyttelsesforordningen. Men hvis der i dag er mangler, så vil der skulle ske forbedringer,” siger hun.

Derfor vil en gennemgang af databeskyttelsen i alle dele af Danmarks Domstole være gavnlig og løfte den generelle bevidsthed i omgangen med data, vurderer Laila Lindemark. Også selvom medarbejdere i Domstolsstyrelsen,

Procesbevillingsnævnet og ved retterne har været vant til at omgås følsomme personoplysninger med særlig opmærksomhed.

”Der vil ikke være så meget nyt, man skal forholde sig til ude i den skarpe ende. Men der vil være arbejdsgange, der skal lægges lidt om, it-systemer der skal opdateres, og nogle processer der skal justeres. Så der bliver forandring, og en væsentlig udfordring ligger i at få det til at ”leve”, ikke bare i en kortvarig periode, men at forandringerne bider sig fast og bliver en naturlig del af dagligdagen. Øvelsen bliver at ramme så tæt som muligt i forhold til den måde, vi arbejder smart på i forvejen,” siger hun.

Man er nu som dataansvarlig forpligtet til at kunne påvise, at den behandling, man foretager, er i overensstemmelse med lovgivningen ved at dokumentere den fornødne behandlingshjemmel.

Krav om databeskyttelsesrådgiver

Et andet væsentligt element i forordningen er, at alle myndigheder har pligt til at ansætte eller udpege en databeskyttelsesrådgiver. Og netop overholdelsen af den pligt er et punkt, som Datatilsynet vil skænke opmærksomhed med forståelse for, at ikke alle myndigheder vil råde over en decideret specialist i jureraen omkring persondata fra vedkommendes første dag i jobbet, fortæller Peter Fogh Knudsen.

Hos Danmarks Domstole har man pr. 1. maj i år ansat Ann K. Lauritzen på den centrale og vigtige post. Hun har dyb indsigt i området som ekspert i persondataret og har tidligere beklædt en tilsvarende stilling hos Rigsadvokaten samt været it-sikkerhedskonsulent hos Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Hun vil indgå i Domstolsstyrelsens direktionsekretariat og kunne referere direkte til direktøren, når hun får kendskab til sager i forbindelse med databeskyttelse, hvor ledelsen skal orienteres og eventuelt handle.

Ann K. Lauritzen vurderer, at den nye retlige regulering ikke i sig selv giver anledning til at højne sikkerheden i håndteringen af de følsomme personoplysninger.

”Det er på mange måder den samme retlige regulering af området, som der hidtil har eksisteret. Måske skal noget pensles ud igen, men vi har hele tiden skullet følge proportionalitet og ikke indsamle og behandle flere oplysninger end nødvendigt. Vi skulle have passende sikkerhed før, og det samme skal vi fremover. Man skal huske, at sikkerhed ikke kun handler om at hindre oplysninger i at komme til uvedkommendes kendskab men også, at oplysninger er både tilgængelige og korrekte, når retterne skal bruge dem, så afgørelser baseres på et korrekt grundlag,” påpeger hun.

Retterne får ny pligt

Men fejl kan ske, og det vil være urealistisk at forestille sig en fremtid uden fejl i databehandlingen. Derfor er det nok så væsentligt, hvordan man agerer ved tilfælde af databrud. I projektets arbejdsgruppe har man gennemgået en række forskellige tænkte scenarier, så der ligger en klar proces for, hvem der reagerer og hvordan. Det kan være helt lavpraktisk som en simpel tastefejl af et cpr-nummer, forklarer Laila Lindemark.

”Der kan så ske det, at en dom sendes ud til en forkert part, der måske er involveret i en anden sag eller slet ikke har noget med domstolene at gøre. En dom i en straffesag havner altså hos en forkert person. Så skal vi have en fast procedure for at rette op på fejlen ligesom i andre situationer,” siger hun.

Retterne skal som hidtil orientere den registrerede, hvis der sker databrud i den administrative sagsbehandling udenfor behandlingen i retten, men efter den nye forordning skal de også anmelde databrud til Domstolsstyrelsen. Den pligt er ny. De er ikke forpligtede til at orientere databeskyttelsesrådgiver Ann K. Lauritzen, men hun håber, at de vil gøre det i vid udstrækning, så hun kan hjælpe og rådgive.

Netværk af dataansvarlige

Som supplement til ansættelsen af Ann K. Lauritzen opbygges et netværk af dataansvarlige. Hver ret har skullet udpege en databeskyttelsesansvarlig, og det samme har Procesbevillingsnævnet og Domstolsstyrelsen selv. De ansvarlige er hovedsageligt administrationschefer eller sekretariatschefer ved retterne, mens andre har udpeget eksempelvis it-kyndige medarbejdere. Personen vil være ansvarlig for implementeringen af lovgivningen og driften i den enkelte ret, og netværket kommer til at blive understøttet og rådgivet af Ann K. Lauritzen.

”Jeg håber at komme til at bruge dem aktivt og omvendt, så vi kan få en god og tæt sparring. Jeg vil tage rundt og besøge dem, for det er i mine øjne vigtigt, at jeg er til stede derude, hvor dataansvaret er placeret. De kan ikke alle være eksperter i persondataret, så jeg er til for at hjælpe dem så ofte og så godt som muligt. Det kunne være til et møde med leverandører, hvor jeg kan være behjælpelig med at sikre, at leverandøren overholder de nødvendige forpligtelser i forhold til sikkerhed,” forklarer hun.

Netværket mødes cirka en gang månedligt frem til projektet afsluttes ved udgangen af november. Derefter skal man så beslutte, hvor ofte det er nødvendigt at samles. Der kan være emner, som ikke er lige relevante for alle, og så vil det være mere formålstjenligt med mindre forsamlinger. Og hvis der opstår behov for mere fortrolige drøftelser med den enkelte ret, står hun til rådighed for den dataansvarlige.

Prioritering af bekymringer

Som databeskyttelsesrådgiver er Ann K. Lauritzen ikke forpligtet til at orientere ledelsen, men hun må. For hende er det afgørende, at alle føler sig trygge ved at henvende sig. Opgaven er at rådgive, og så må ledelserne ved retterne, i Domstolsstyrelsen og i Procesbevillingsnævnet træffe beslutningerne. Ledelserne

er forpligtede til at inddrage hende i sager om beskyttelse af personoplysninger.

”Og de må meget gerne komme til mig så tidligt som muligt, så de kan gøre det rigtige første gang. Hvis man inddrager mig for sent i en proces, kan det være gået galt langt tidligere, og så bliver det unødigt besværligt at udbedre fejlen. Jeg kan medvirke til at sikre, at et projekt derude styrer derhen, hvor det skal og samtidig overholder alle databeskyttelsesretlige regler,” siger hun.

I den resterende projektperiode indtil november vil der i stigende grad blive rettet fokus på konsekvenserne for den enkelte medarbejder ved retterne. Men de store overordnede linjer skulle først på plads, forklarer Laila Lindemark.

”Vi har lavet nogle kurser i selve lovgivningen, men der efterspørges helt naturligt viden om følgerne for den enkeltes arbejdsopgaver. Derfor har vi tilført yderligere ressourcer til det projektspor, der handler om forandringsledelse og opmærksomhed om reglerne. Det betyder blandt andet, at projektet klæder deltagerne i netværket på til at dele viden og undervise lokalt.

”Vi kommer til at diskutere mulige undtagelser og forpligtelser på baggrund af denne forordning i lang tid, da det er en lovgivning, der griber ind i meget og hos alle, der har med data at gøre.”

Kontorchef Peter Fogh Knudsen, Datatilsynet

Og projektet er i den forbindelse meget opmærksom på at hjælpe dem med at få prioriteret bekymringerne, så de får dem håndteret i den rigtige rækkefølge,” siger hun.

Tvivi vil opstå

Forordningen bliver en stor og tiltrængt forbedring af borgernes databeskyttelse, mener Peter Fogh Knudsen fra Datatilsynet. Men skal det for alvor have gennemslagskraft, kræver det en adfærdændring hos brugerne, så de ikke bevidstløst klikker ja til alt uden at besvære sig med at læse teksten først. Tilsynet har lavet en række vejledninger til virksomheder, myndigheder og borgere, men som med megen anden lovgivning vil der givetvis opstå uklarheder og sager, hvor der vil være en betydelig grad af skøn.

”Forordningen er skrevet med en vis elastik. Et begreb som behandlingssikkerhed kan man ikke fyldestgørende slå op i en bog. Vi kommer til at diskutere mulige undtagelser og forpligtelser på baggrund af denne forordning i lang tid, da det er en lovgivning, der griber ind i meget og hos alle, der har med data at gøre,” siger han.

Ann K. Lauritzen er enig: ”Der vil helt sikkert komme spørgsmål undervejs, som vi ikke kan forudse nu. Vi vil alle

skulle lære hen ad vejen, hvilke områder vi skal være særligt opmærksomme på. Men vi har et godt udgangspunkt, da vi alle ved Danmarks Domstole har samme interesse i at efterleve reglerne og være påpasselige med personlige oplysninger.”

SUCCEES MED TOMME HYLDER I HOLSTEBRO

Da det nye civilsystem ramte Retten i Holstebro for et halvt år siden, tog medarbejderne de digitale arbejdshandsker på med det samme. Der blev bevidst brugt tid og ressourcer på at digitalisere papirsager – først de nye, som ikke fyldte så meget og derefter de tunge. Medarbejdere fik hurtigt det nye system i fingrene, og i dag er de traditionelle sagsreoler stort set tomme; alt i alt en ressourcebesparende gevinst.

Af kommunikationsstuderende Kristina H. Stokholm

”Nogen der har set BS nr. 86?”, ”åh nej, nu skal jeg printe en stævning med 40 bilag”, ”der er så rodet i denne sag”, ”jeg skal skrive så mange citeringer i dommen”. Sætninger som disse optræder nu sjældnere, når det gælder civile sager ved Retten i Holstebro. Den 13. oktober sidste år blev Holstebro en del af det nye digitale sagsbehandlingssystem for civile sager, og målet var klart: Alle verserende papirsager, der skal digitaliseres, er digitale pr. 1. april 2018.

Dermed var det ikke kun sager, som blev anket/kæret fra den 13. oktober, som skulle digitaliseres. Det gjaldt også de 414 verserende papirsager, men i dag er de civile sagshylder stort set tomme. Det fortæller ejer af det lokale projekt Civil Digitalisering ved Retten i Holstebro, Vinni Hvas.

”Vi har kun 46 verserende papirsager tilbage. 35 af disse skal ikke digitaliseres, fordi de er berammet til hovedforhandling, eller fordi det drejer sig om specialsager som mortifikationer/ ejendomsdomme. De resterende 11 sager afventer eksempelvis syn og skøn, Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring eller Retslægerådet. Når vi modtager de forskellige erklæringer, tager vi stilling til, om sagerne skal digitaliseres,” siger Vinni Hvas, der til dagligt er afdelingsleder i retsafdelingen.

Gavnlig ressourcer

En af grundstenene for projektet i Holstebro var, at alle medarbejdere – sekretærer såvel som jurister – så hurtigt som muligt kom til at arbejde med det nye system efter de to dages undervisning, de havde modtaget fra Domstolsstyrelsen. Derfor blev der afsat ressourcer til at sætte skub i processen. Christina Bloch, der var nyansat retsassistent, blev inddraget i projektet. Hun stod for scanning og digitalisering af de mange sager. Det digitale system var hun ikke uvant med, da hun i sit tidligere job på et advokatkontor arbejdede med minretssag.dk.

”Jeg kom ”udefra” og skulle ikke bekymre mig om det gamle

”Vi skal ikke længere igennem kassen, få et kassestempel, have et nummer, stemple penge på og oprette sagen. Nu er sagen allerede oprettet, og vi kan hurtigt tjekke kvalitetsoplysninger igennem. Her er der allerede noget sparet.”

Kontorfuldmægtig Heidi Refslund-Nørgaard, Retten i Holstebro

system versus det nye. Tværtimod havde jeg godt kendskab til det digitale system, og det lettede opstartsfasen. Der blev selvfølgelig brugt mange timer og ressourcer på at scanne og digitalisere så mange sager i et hug, men det er det værd,” siger Christina Bloch.

Retspræsident Christian Schou er enig; de afsatte ressourcer vejes op af det gavnlige output, det har været at have en medarbejder med fuld fokus på scanning og digitalisering.

”Jeg ser lige så meget de anvendte ressourcer som en investering – en langtidsinvestering – og jeg kan kun anbefale andre retter at gøre det samme.”

”For mig handler det også om, hvilken historie der bliver fortalt, når et nyt system som dette tages i brug. Du kan fortælle historien om, at det er ressource- og tidskrævende, og så kan det opfattes som et problem. Eller du kan gøre det modsatte og have en positiv indgangsvinkel, og det synes jeg i den grad har præget personalet her i huset. Selvom det nye system kræver tilvænning, har gå-på-modet og viljen til at arbejde med det været utrolig god,” siger Christian Schou.

En vanesag

Medarbejderne i Holstebro peger alle på ændrede arbejdsgange som den største udfordring ved digitaliseringen. Der er

DIGITALISERING AF CIVILE SAGER

Næsten tomme sagsreoler ved Retten i Holstebro. Foto: Vinni Hvas

arbejdsgange, der er forsvundet og andre, der er ændret, og det gælder lige fra retten modtager en sag, til dommen publiceres. Ifølge retspræsidenten er det kun et spørgsmål om tid, før nye arbejdsgange bliver rutine.

”Det er en vanesag. Som dommere er vi vant til at have sagerne fysisk i hånden, kunne bladre mellem siderne og sætte gule lapper og egne notater. Det kan vi også gøre nu – bare digitalt og måske endnu bedre, men det kræver tilvænning. Den moderne systematisering skaber overblik og sparer tid,” siger Christian Schou, der også glæder sig over, at han kun behøver at have sin computer med i retten – og ikke stakkevis af papirer. Heidi Refslund-Nørgaard, der er kontorfuldmægtig i retsafdelingen, nikker genkendende til retspræsidentens beskrivelse.

Det har været en kæmpe succes, at medarbejderne har været så positive og gode til at bevare optimismen undervejs – også når der opstår fejl og udfordringer. Det kan ikke undgås, når et system af denne kaliber rulles ud.”

Afdelingsleder Vinni Hvas, Retten i Holstebro

”Vi skal ikke længere igennem kassen, få et kassestempel, have et nummer, stemple penge på og oprette sagen. Nu er sagen allerede oprettet, og vi kan hurtigt tjekke kvalitetsoplysninger igennem. Her er der allerede noget sparet. Selvfølgelig kræver det tilvænning, når vi er vant til at arbejde med sagerne i udskrevet form. Det er en ny måde, vi skal skabe overblik på, men det er forhåbentligt et spørgsmål om tid, før det sidder på ryggraden. Og så er det jo alligetters, at der findes en fortryd-knap,” smiler Heidi Refslund-Nørgaard.

Det betaler sig

Projektejer Vinni Hvas er bevidst om omvæltningerne, det nye system har skabt, og hun roser sekretærer og jurister for deres måde at gå til det på.

”Det har været gavnligt, at alle medarbejdere indenfor forholdsvis kort tid har fået det nye system ind under huden og taler samme sprog.”

Afdelingsleder Vinni Hvas, Retten i Holstebro

”Formålet med vores lokale projekt Civil Digitalisering var, at vi så hurtigt som muligt fik sagerne digitaliseret for at få fingrene i systemet med alt det, systemet kan. Det er også vigtigt at fortælle den gode historie og de små gevinster ved det nye system – eksempelvis at man ikke skal bruge tid på at udskrive bilag, citeringer i domme, lede efter en sag m.m. Systemet bag den digitale behandling af civile sager er væsentligt hurtigere at sagsbehandle i end det gamle DSI-system. Det oplevedes måske ikke sådan i begyndelsen, men man ser hurtigt små gevinster ved det nye system. Det har været en kæmpe succes, at medarbejderne har været så positive og gode til at bevare optimismen undervejs – også når der opstår fejl og udfordringer. Det kan ikke undgås, når et system af denne kaliber rulles ud.”

”Af erfaring i Holstebro kan jeg kun sige, at det har været gavnligt for retten, at have brugt den anvendte tid på at digitalisere sagerne. Det har været gavnligt, at alle medarbejdere indenfor forholdsvis kort tid har fået det nye system ind under huden og taler samme sprog. Behandling af civile sager i det nye system er både ressource- og tidsbesparende, og vi glæder os til, de øvrige sagsbehandlingssystemer også bliver digitaliseret,” siger Vinni Hvas med et glimt i øjet.

DOMSRESUMÉER

Retspræsident Elisabet Michelsen, Retten i Lyngby.
Foto: Kristian Brasen

FLERE OG BEDRE DOMSRESUMÉER

Domstolenes domme interesserer danskerne, og medierne har bragt flere end 21.000 artikler om domstolenes afgørelser i det seneste år. Mange af artiklerne er baseret på de domsresuméer, som retterne lægger på hjemmesiden, når en sag er afgjort. Derfor har domstolene besluttet, at der skal skrives domsresuméer i alle nævningsager, tredommersager og sager med særlig offentlig interesse. Men hvad er sager af særlig offentlig interesse?

Af specialkonsulent Dorte Kaiser, Domstolsstyrelsen

Sager af særlig offentlig interesse

Gennem de seneste årtier har medierne fået et stadigt større fokus på følelser. Og den tendens er blevet forstærket med bl.a. Facebook. Derfor vil domme, der vækker stærke følelser, og som mange kan identificere sig med, have særlig interesse. Det kan eksempelvis være sager om børn og domme i voldtægts-sager eller særligt grove voldssager. Men det kan også være sager, hvor "den lille mand" kæmper mod det store system eller det multinationale selskab. Det er også den slags sager, der kan eksplodere i pressen og på de sociale medier, hvis offentligheden ikke meget hurtigt får adgang til de vigtigste fakta om sagen og dommens præmisser.

Det går stærkt

Netmediernes indtog og konkurrencen fra de sociale medier har ændret journalisternes arbejdsbetingelser radikalt. Før i tiden havde de ofte flere timer til at skrive en historie. I dag har de få minutter til den første omtale af en dom.

De nye arbejdsbetingelser levner ikke meget tid til kvalitetskontrol. Samtidig medførte den seneste finanskrise et ændret kompetenceniveau i pressen. Før krisen havde mange medier en kriminalredaktion med erfarne reportere, der havde stor

viden om politiets arbejde, straffeloven, retsplejeloven og ikke mindst domspraksis. I dag har færre medier kriminalreportere, og mange retssager dækkes af almene reportere eller praktikanter uden specialviden.

Derfor har journalisterne et stigende behov for domsresuméer, der medtager de vigtigste fakta og er nemme at forstå. Og de skal være skrevet på forhånd og lægges på hjemmesiden samtidig med domsafsigelsen, så fejltolkninger ikke spredes, før fakta er tilgængelige.

Skabeloner skal lette arbejdet

Som svar på det stigende behov for lettilgængelige fakta om domstolenes domme, har retternes pressekontaktdommere og domstolenes kommunikationsafdeling udarbejdet skabeloner til domsresuméer i civile sager og straffesager. Skabelonerne skal gøre det nemt og hurtigt for journalisterne at få overblik over en sag. Men de skal også gøre det nemmere for de travle dommere at skrive domsresuméerne. På den måde skal skabelonerne også bidrage til, at der bliver skrevet flere domsresuméer.

"Skabelonerne skal gøre det nemmere for dommerne at få skrevet et præcist domsresumé, der indeholder de nødvendige oplysninger – og indholdet i skabelonerne er derfor også afstemt med de ønsker til indhold, som vi møder fra journalisterne," siger Elisabet Michelsen, der er retspræsident ved Retten i Lyngby. Hun har siddet med i den arbejdsgruppe af pressekontaktdommere, der har kvalitetssikret skabelonerne.

"Det er vigtigt, at borgerne kender til vores domme og har tillid til, at vi træffer de rigtige afgørelser. Derfor har vi en informationsforpligtelse. Det er vores opgave at sørge for at give rigtig og hurtig information om vores afgørelser, så vi sikrer, at det er de rigtige oplysninger, der kommer ud," fortsætter Elisabet Michelsen, der håber, at skabelonerne og en øget opmærksomhed omkring retternes domsresuméer kan være med til at sikre flere og bedre resuméer.

De nye skabeloner til domsresuméer er lagt ind i Word ved alle retter, så de er lige ved hånden, når et nyt resumé skal skrives. Og på domstolenes intranet ligger eksempler og vejledende bemærkninger til skabelonerne.

Breaking
(indenfor få minutter)
live-dækning i større sager

Større dækning
reaktioner fra forsvarer,
ofte mv.

Dom afsiges

Uddybende artikel
(efter cirka fem minutter)
tre-fem afsnit

Opfølgning fra politikere
reaktioner på Facebook etc.

Mange medarbejdere ved retterne udfører opgaver, som omverdenen kun sjældent hører om, men som har stor betydning for, at retten fungerer. I dette og kommende numre af Retten Rundt giver vi ordet til disse medarbejdere.

Tekst og foto: Dorthe Studsgarth

MØD MEDARBEJDERNE

MARIANNE LUND PEDERSEN

60 år
Bibliotekar
Højesteret
Ansæt siden den 1. januar 1997
Uddannet folkebibliotekar

TIDSSKRIFTER OG TWITTER

Jeg arbejder i en gammel hestestald

med udsigt til ridebanen på Christiansborg Slot. Folk går forbi udenfor og kigger ind og tror, at det er et museum. Men Højesterets bibliotek holder til her blandt de gamle krybber, som er bevaret. Her er ligeså godt, som her er flot. Det er vidunderlige lokaler, og jeg elsker at gå på arbejde.

Bibliotekets samling af bøger er holdt op med at vokse, fordi mere og mere kan tilgås online. Snart kommer også alle udgaver af Folketingstidende til at ligge på nettet, og så får vi mere luft på hylderne. Dommerne har brug for Folketingstidende til at se, hvilket forarbejde der knytter sig til en lov, fx hvad der ligger af bemærkninger, og hvad der blev sagt i Folketingssalen under behandlingen. En række forarbejder til gældende love går tilbage til 1800-tallet. Dem holder vi også styr på her.

Min hovedopgave er at finde bøger, som vil være relevante at indkøbe, og onlinesteder som vi har brug for at købe os adgang til. Men det er fx også mig, der udsender et tweet, når der falder en højesteretsdom i en sag. I den mere kuriøse ende har jeg ansvaret for et lille museum, som vi har indrettet på et par af hylderne, der er pyntet med gaver, som medarbejderne har modtaget af udenlandske kolleger.

Jeg har altid et par jurastuderende til at hjælpe mig i biblioteket. Når de afslutter studiet, plejer jeg at sige, at jeg håber at se dem igen som dommerfuldmægtige herinde. Men det er jeg nu holdt op med. Der kan nemt gå mindst fem år, før de er klar, og til den tid er jeg nok gået på pension.

PERNILLE BACH OLUFSON

25 år
Kontorelev
Københavns Byret
Ansæt siden den 1. september 2016
Tidligere pædagogmedhjælper

JEG SUGER TIL MIG

Det er vigtigt for mig at udnytte elevtiden. Derfor suger jeg til mig af viden, alt hvad jeg kan. Jeg kan godt lide at prøve så meget forskelligt som muligt som kontorelev. Lige nu arbejder jeg i skifteretten, men jeg har fx også siddet til retsmøder som protokolfører, hvor jeg har skrevet referater. Der skal man være god til at høre efter, holde fokus og bruge forkortelser. Jeg har også været med til notar- og fogedforretninger. Der er sket meget ved domstolene i min elevtid, fx har vi også overtaget forkyndelsesopgaven fra politiet og fået implementeret et helt nyt og mere digitalt Civilsystem. Jeg oplever det hele på tætteste hold, fordi jeg som elev kommer så meget rundt.

Selvom jeg er ung, synes mine kolleger, at jeg har noget at bidrage med. De siger faktisk: "Pernille, du er jo ung, har du en ide eller et input til, hvordan vi kan

gøre det her?" De trækker på, at man som elev ser med nye øjne på gamle processer. Som elev er det naturligt at tænke anderledes; hjernen er indstillet på nyt, fordi man oplever så meget forskelligt. Man overværer også andre og måske nemmere måder at gøre tingene på, når man kommer rundt. Det gør, at man samler inspiration, som man kan give videre.

Jeg kan godt lide det indblik, jeg får i den juridiske verden. Både forløbet i de enkelte sager og processen i den samlede straffesagskæde interesserer mig. Samtidig er det en del af mit job at skrive en masse, og det har jeg altid været glad for. Til august er jeg færdiguddannet, men jeg er blevet fastansat, og fremover skal jeg arbejde med straffesager og civile sager. Engang med tiden kunne jeg godt tænke mig at søge videre, fx til Sø- og Handelsretten eller politiet.

DIGITALISERING OG IT

Af fuldmægtig Louise Falborg, Domstolsstyrelsen

Digital behandling af civile sager

Civilsystemet og minretssag.dk har nu været i brug i alle landets retter i godt et halvt år. Projektteamet har i løbet af foråret gennemført ”hjemfølgingsmøder” med alle retterne. Medio maj havde projektet besøgt ca. 20 byretter med en forventning om at have været ved alle retter inden sommerferien.

Sideløbende fortsætter dialogen med nogle af projektets eksterne interessenter omhandlende både muligheder, udfordringer og hensigtsmæssige arbejdsgange hos alle involverede samt ensartethed på tværs af regionale skel.

Support i forbindelse med Civilsystemet

Taskforcen oplever fortsat et højt aktivitetsniveau og modtager ca. 300 opkald og 300 topdesk-sager om ugen. Styrelsen har stort fokus på at få rettet de sidste fejl og mangler, og fejlniveauet er fortsat dalende. Information om den aktuelle drift- og fejlsituation opdateres og kommunikeres løbende via Intra, minretssag.dk og domstol.dk.

Civil 2.0

Projektets formål er at stabilisere den nye sagsbehandlingsplatform. Dertil skal projektet videreudvikle minretssag.dk og Civilsystemet med forbedret funktionalitet og brugervenlighed, eksempelvis en system-til-system-løsning, der giver parterne mulighed for at oprette sager via egne sagsbehandlingssystemer. Projektet starter med initiativer til at sikre stabilisering af performance og generel driftsstabilitet.

Domsdatabase

I marts 2018 skrev Domstolsstyrelsen kontrakt med firmaet Schultz, der skulle levere en database til offentliggørelse af afsagte domme. Det har imidlertid i afklaringsfasen vist sig, at parterne er uenige om leverancen. Domstolsstyrelsen har på den baggrund valgt at benytte sig

af sin vederlagsfrie ret til at udtræde af den indgåede kontrakt. Udviklingen af Domsdatabasen vil nu blive udbudt på ny i september. Med det nye udbudsforløb vil tidsplanen blive forskudt i forhold til den hidtidigt planlagte idriftsættelse af Domsdatabasen i 2019.

Digitale hovedforhandlinger i straffesager

Projektet om digitale hovedforhandlinger i straffesager, som retterne har deltaget i sammen med politiet, anklagemyndigheden og Justitsministeriet, er nu blevet evalueret. Projektets styregruppe har på baggrund af denne evaluering udsendt en rapport med anbefalinger for den videre udvikling af digitale straffesager på tværs af myndighederne. Den tværgående styregruppe forventes at fortsætte sin møderække året ud.

Rapporten indeholder en række anbefalinger, som på kort, mellemlangt og lang sigt kan forbedre sagernes kvalitet, distributionen af de digitale sager og myndighedernes arbejdsgange. En række af de foreslåede initiativer er allerede iværksat, mens der både centralt og lokalt skal arbejdes videre med andre initiativer – eksempelvis udvidelse af samarbejdsaftalen. Samlet set viser evalueringen, at hovedparten af medarbejdere ved retterne og i anklagemyndigheden generelt er glade for at arbejde digitalt og mener, at digital behandling af straffesager er fremtiden. Evalueringen viser dertil, at jo mere erfaring brugerne får i behandling af digitale sager, desto mere tilfredse bliver de. Rapporten findes på Intra.

Fildeling på tværs af straffesagskæden

Der ses i øjeblikket på, hvordan vi kan sikre, at vi har en tidssvarende og effektiv platform for udveksling af data og dokumenter på tværs af myndighederne i straffesagskæden.

I første omgang ses der på at øge

mulighederne ved den nuværende data-følgesedel/straffepost, bl.a. i forhold til størrelsen og mængden af filer, der kan sendes og modtages. På længere sigt undersøges muligheden for at udvikle et fælles dokumentarkiv på tværs af myndigheder og parter i straffesagskæden. Et fælles arkiv vil betyde, at vi ikke behøver sende filer frem og tilbage, men har det hele samlet et sted. Tidshorizonten for en sådan løsning er endnu ikke aftalt mellem myndighederne.

Forbedringer af Fogedsystemet

I andet halvår af 2018 forventer Domstolsstyrelsen at se på forbedringer af Fogedsystemet. Fokus vil bl.a. være på at udvikle og implementere en løsning, der gør det muligt at sende digitalt via afsendelsesmotor til sikker mail og e-Boks samt foretage forenklet digital forkyndelse.

Trådløst netværk

Der er etableret nyt trådløst netværk i alle retter samt i Domstolsstyrelsen og Procesbevillingsnævnet.

It-support

Der er udarbejdet et servicekatalog over produkter og ydelser i it-driftsenheden. Til disse tilbud skal der udarbejdes en serviceaftale mellem it-driftsenheden og retterne, så der garanteres reaktions- og løsningsstider på fejl og bestillinger mv. Dette arbejde er i gang, og retterne involveres i prioritering af, hvilke produkter og ydelser der skal prioriteres før andre.

Ny digitaliseringsstrategi

Den nuværende digitaliseringsstrategi for Danmarks Domstole udløber ultimo 2018, og arbejdet med at udforme en ny er derfor i gang. Strategien vil blive udformet i et bredt samarbejde mellem styrelsen og retterne med it-strategigruppen som forankring og Domstolsstyrelsen som primær bidragsyder.

KORT NYT

Redaktionen modtager gerne forslag til 'Kort Nyt' eller andre artikler til kommende udgaver af Retten Rundt. Alle ideer – både store og små – er velkomne.

Send dit forslag eller udkast til en artikel til Silke Fiona Koch på sfk@domstolsstyrelsen.dk.

NYT TRÅDLØST NETVÆRK

Af it-driftschef Michael Kalmberg, Domstolsstyrelsen

I maj måned fik fem retter etableret det nye trådløse netværk. Netværket blev derefter rullet ud til alle retter, i Domstolsstyrelsen og Procesbevillingsnævnet. Der er oprettet tre netværk:

1. Et datanetværk, hvortil der kan opnås trådløs adgang fra Surface Pro maskiner og bærbare pc'er. Du får samme adgang til de it-værktøjer og fagsystemer, som du har, når du har dock'et din pc.
2. Et professionel netværk, der er forbeholdt anklagere og forsvarere m.fl. Her garanteres kapacitet og kryptering. Brugere af dette netværk skal vedligeholdes af embederne selv.
3. Et gæsternetværk, som det kendes i dag, men man skal oprette sig som bruger, inden der gives adgang. Trafikken på dette netværk er ikke krypteret. Efter otte timer udløber adgangen, og man skal oprette sig på ny.

De første tilbagemeldinger fra de fem retter er positive. Det trådløse netværk sikrer, at man fastholder forbindelsen til sine fagsystemer, når man flytter sin pc fra kontorer til retssale, så de tidligere udfordringer med at flytte rundt er minimeret. Anklagemyndigheden har også testet brugen af det professionelle netværk og kan anvende det uden problemer.

Vi erfarer, at man ikke kan oprette retternes brugere eller afdelingspostkasser, der ender på @domstol.dk på det professionelle netværk. Det er en teknisk problemstilling, som betyder, at diverse enheder koblet op på fx en afdelingspostkasse ikke kan anvende MobilePay, Rejseplanen, billetter til DSB mv. Netværket er ikke designet til denne anvendelse. Vi er i gang med at afklare, om det er en teknisk holdbar løsning på både kort og lang sigt. Alternativet er indtil videre at anvende gæsternetværket eller oprette en ekstern e-mailadresse til formålet.

De erfaringer, der blev høstet ved den trinvis udrulning af netværket, blev brugt til at forbedre udrulningen for de efterfølgende retter. Østre Landsret har i juni fået adgang til netværket som den første ret efter pilotretterne og var således den første ret, der fik glæde af de høstede erfaringer.

Alle retter har haft adgang til det nye trådløse netværk siden medio juli.

CAMPUS CLOUD – NYESTE VERSION AF DIN NYE BEDSTE VEN

Af kontorfuldmægtig Anja Bergstrøm Christensen, Domstolsstyrelsen

Den nye version af Campus, det digitale værktøj til kompetenceudvikling, hedder nu Campus Cloud, og gik i luften den 3. april 2018. For dig betyder det, at Campus har fået en mere intuitiv og overskuelig brugergrænseflade, der gør det lettere at finde rundt i systemet. For eksempel får du et bedre overblik over de kurser, du er tilmeldt. Det er også blevet lettere at finde e-læringskurser i Campus. Som ansat har du adgang til ca. 130 e-læringskurser, som er relevante for ansatte i det offentlige. Du kan blandt andet finde e-læringskurser om:

- Persondataloven
- God adfærd i det offentlige
- Rigtigt komma i en fart
- Masser af it-kurser, blandt andet Outlook, Excel, Word – grundlæggende og udvidede e-læringskurser

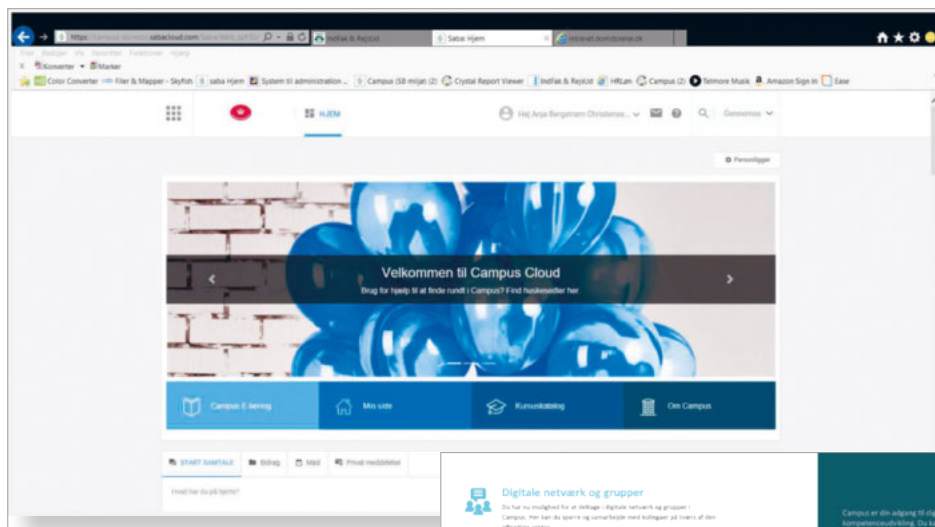
Det er Moderniseringsstyrelsen, der i samarbejde med KMD har indgået aftale om at omlægge Campus til en cloud-løsning.

Du logger på Campus Cloud ved at klikke på linket "Campus" i bunden af forsiden på Intra. Dit brugernavn og

password er fortsat det samme. Har du problemer med at logge på, kan du kontakte din lokale Campusadministrator.

Du finder vejledninger til forskellige funktionaliteter i Campus Cloud ved at klikke på feltet "Om Campus" på forsiden. Herefter klikker du på "Huskesedler", og du vil nå frem til de forskellige vejledninger.

Vi er glade for de forbedringer, der er kommet i den nye version af Campus. De forbedringsmuligheder, som vi opdager, sender vi løbende til Moderniseringsstyrelsen.

Digitale netværk og grupper
Du har nu mulighed for at tilføje digitale netværk og grupper i Campus, der kan du lære og samarbejde med kolleger på tværs af den offentlige sektor.

Frit tilgængelig e-læring
Du har adgang til ca. 130 e-læringskurser, som er relevante for medarbejdere i det offentlige.

Overblik over din kompetenceudvikling
Du kan få det fulde overblik over din læringshistorik i Campus. Her kan du holde styr på din uddanning, været om det er kurser, certifikater eller uddannelse.

Begynd din digitale kompetenceudvikling
<https://campus-domstol.sabacloud.com>

KOM GODT I GANG
CAMPUS
LÆRINGSPLATFORM TIL STRATEGISK OG DIGITAL KOMPETENCEUDVIKLING I DET OFFENTLIGE

Spørgsmål
Har du spørgsmål til Campus, kan du kontakte vores Campusadministrator i James Hill etværing.
Er du selv Campusadministrator, kan du kontakte til Campus Support i Moderniseringsstyrelsen: modst@modst.dk

CAMPUS ER TILGÆNGELIG PÅ
PC TABLET SMARTPHONE

Vil du vide mere om Campus?
modst.dk/systemer/e-laering-og-udvikling/

MODERNISERINGSSTYRELSEN
www.modst.dk

Domstolsstyrelsen
Store Kongensgade 1-3
1264 København K

Telefon 70 10 33 22
www.domstol.dk